

PTUJSKI LIS

Politično gospodarski tednik.

Štev. 12

Ptuj, 20. marca 1921

III. letnik

V nedeljo, dne 20. marca 1921 ob pol II. uri pred mestno hišo v Ptuj ŽALNO ZBOROVANJE

proti italijanski zasedbi slovenskih pokrajin!!

Pridite vsi!

Elektrifikacija dravske doline.

Dr. Ing. Král.

Nadaljevanje.

Jasno je, da se mora v ceno le-teh električnih enot računati: cena, ki jo je plačati neposredno elektrarni, in potem še stroški, ki se povzročijo s prepeljavanjem električne moči k posameznim odjemalcem. Cena v elektrarni je odvisna od proizvodnih stroškov, cena za prenašanje elektrike pa od stroškov za izvršitev in vzdrževanje celega omrežja.

Ceno električne moči na Fali je določila elektrarna sedaj na 2500 K za en KW na leto. Stroški za napravo omrežja, ki bi predvsem služilo za okraje: Ptuj, Slov. Bistrica, Ormož, Varaždin in Čakovac, ugotovili so se pač le v toliko, kolikor je to v današnjih razmerah sploh mogoče, v sledečih svotah:

1. Za daljnovod, s katerim bi se prenesla električna sila od Fale do glavne razdelilne postaje, s postajo vred 25 milijonov kron.

2. Za razdelilno omrežje in za občinske mreže, s katerimi bi se prenašala elektrika čim najbližje k posameznim odjemalcem 30-40 milijonov kron.

Kako se namerava nabaviti ta sredstva, je znano iz prejšnjih poročil: prvi del naj bi se pridobil s pomočjo delniške družbe, drugi del pa bi morali pokriti ali vsaj obvezno zagotoviti vsi interesenti z upisovanjem temeljnih delnic, ki bi prišle šele takrat v obrestovanje, kadar bi dosegle prve delnice že svojo zagotovljeno dividendo.

Preostaja še vprašanje, kako bode treba določiti cene za odjemanje toka, da bode podjetje dobro uspevalo. Naše podjetje, — označimo ga kratkoma električno podjetje — bode moralo predvsem plačati prvotno ceno električne sile neposredno Fali, potem bode moralo skrbeti za izplačevanje dividend od prvotnih delnic, nadalje bode treba plačati uslužbenca, ki bodo vzdrževali celo om-

režje in vodili vse trgovske posle; nadalje je treba misliti na to, da se po gotovi vrsti let razni deli naprave obrabijo, tako da jih bode treba nadomestiti z novimi; potem bode treba plačati davke in konečno bode treba zlasti v prvih letih hitro odplačati razna posojila, ki se bodo morala najeti za razdelilno omrežje, ker se s temeljnimi delnicami najbrže ne bode dobilo celih potrebnih 40 milijonov kron.

Na podlagi mnogoštevilnih izkušenj so strokovnjaki izračunili, da bode potreba toka v prvem času znašala okroglo 2500 KW na leto. V omrežju in v posameznih odcepkih se izgubi približno 10% toka, bode torej električno podjetje moralo letno plačati na Fali neposredno za tok $2750 \times 25000 = 6,880.000$ K. Ostali preje omenjeni stroški pa dajo sledečo svoto:

1. Dividenda delniške glavnice	
6% od 25,000.000—	K 1,500.000—
2. Obratovalni stroški	
približno	„ 2,000.000—
3. Amortizacija 3% od	
65,000.000—	„ 2,000.000—
4. Davki	„ 1,000.000—
5. Odplačila posojil:	
8% od K 40,000.000—	„ 3,200.000—
stroški za prenašanje	
električne moči	K 9,700.000—
neposredni stroški za tok	
na Fali znašajo, kakor pre-	
je ugotovljeno	„ 6,880.000—
Ako vzamemo za nepri-	
čakovane stroške še	
dopolnjujočo svoto	„ 420.000.—
predstavlja svota:	K 17,000.000—

višino potrebnih celoletnih dohodkov, ki jih mora družba dobivati letno od svojih odjemalcev. Na podlagi statističnih podatkov, ki se naslanjajo na dolgoletna opazovanja, predlagajo strokovnjaki, da se razdele ti stroški na posamezne odjemalce v sledeči obliki:

1. Za eno normalno žarnico, 25 sveč, na leto 150 K.

2. Za 1 konjsko silo za poljedelske in gospodarske stroje 1000 K.

3. Za industrijsko silo (t. j. za silo, ki jo bodo uporabljale tovarne) določi se cena toku v posameznih slučajih z ozirom na način uporabe od 5000—7000 K za leto.

4. Za malo obrt se bode po možnosti upeljalo štetje vporabljenega toka s pomočjo števec. Najbolj pravično bi pač bilo, da bi dobil vsak odjemalec svoj lastni števec. Ali en števec za normalno hišno inštalacijo stane danes 5000 K; ako bi se prijavilo samo 6000 odjemalcev, bi bilo treba samo za nabavo števecv ogromne svote 30 milijonov kron. Je torej jasno, da je vsaj za sedaj splošna uveljava števecv neizvedljiva.

Nadaljevanje sledi.

Dr. Ivan Oražen. †

V soboto 12. t. m. zjutraj so našli v postelji mrtvega dr. Ivana Oražna, šefa zdravstvenega odseka in starosta Saveza Jugoslovanskega Sokolstva. Še v petek prej se je v službenih zadevah mudil v Mariboru in na Zidanem mostu.

Dr. Ivan Oražen je bila znamenita osebnost v našem javnem življenju. Z lastno močjo se je povzpela do odličnega mesta v naši javnosti. Rojen l. 1869 v Kostanjevici je začel svoje studije v Novem mestu, se posvetil medicini na Dunaju in jo končal v Gradcu. Naselil se je potem v Ljubljani, kjer se je priženil v ugledno rodbino Auer.

Že kot vseučiliščnik na Dunaju se je zanimal za brate Srbe, občeval mnogo s tamšnjimi srbskimi dijaki. Začel je zagovarjati edinstvo med Jugoslavlani in temu vzoru je ostal zvest vse svoje življenje. Ko se je pričela balkanska vojska, je pohitel med prvimi doli k Srbom, da jim v dejanju pokaže, kako razume bratsko medsebojno ljubezen.

Najlepše torišče pa, na katerem bi mogel

delovati za slovenstvo, jugoslovanstvo in slovanstvo, je mislil pokojnik, da je sokolska ideja, naš Sokol. Temu je zato posvetil vse svoje moči. L. 1907 je postal starosta Slovenske sokolske zveze, na Vidov dan 1. 1919 pa starosta ujedinjenega jugoslovanskega sokolstva. V težkih letih je načeloval dr. Oražen Sokolstvu. L. 1908 so po septemberskih dogodkih v Ptujju začeli pokati streli po ljubljanskih ulicah. Zbesnela nemška sila je videla prav v sokolstvu svojega neizprosnega sovražnika. Pokazali so Nemci to že Ptujju, ko se sokolska rdeča srajca v mestu niti pokazati ni smela, pokazali pa tudi drugod, kamor je le segla moč nemške nasilnosti. Še hujsi pa so bili za Sokolstvo dnevi svetovne vojne. Saj je nemška birokracija instinktivno čutila, da zavedno, značajno sokolstvo ne more delati proti lastnemu narodu. Začelo se je preganjanje, katero je moral trpeti tudi pokojni dr. Oražen.

A prišel je dan vstajenja! Ko je doživel rajni triumf Srbstva in ujedinjeno Jugoslavijo, je mogel biti prvič globoko srečen, zakaj izpolnil se mu je njegov mladeniški ideal. Takoj je ponudil vse svoje sile in vse svoje znanje mladi državi.

Svoje plemenito srce je pokazal pokojnik tudi ob svoji smrti. Vse svoje veliko premoženje (govori se o 10 milijonih) je zapustil naši mladi univerzi, da ustanovi Oražnov dom, v katerem bi imeli prosto stanovanje potrebni slov. akademiki, v prvi vrsti medicinci.

Še enkrat: Tancig — nemškutar.

Pod to notico trdi „Straža“ v svoji 28. številki, da ne more preklicati svojih trditev, dokler g. Tancig ne dokaže svojega narodnostnega čuvstvovanja na podlagi legitimacij narodnih primorskih društev.

Z ozirom na te napade so nam došla o narodnosti g. Tanciga in njegove obitelji tako sijajna spričevala, kakor bi jih mogel dobiti malokateri Slovenec, katerih pa radi pomanjkanja prostora žalibog ne moremo objaviti v celoti, ki so pa vsakemu v vpogled na razpolago.

„Istini na voljo čast mi je izjaviti:

Sa g. E. Tancigom bio sam zajedno više godina.

Bila se je izmedju nas Jugoslavena i taljansko-njemačkima podrepinama neprestano nacionalna borba u koju smo angažirali i naše uglednije ljude. Duša čitave te borbe bio je

Tobak.

(Konec.)

Ako hočeš vzgojiti krepke sadike, moraš te, ko dobe 4 liste od dolžine po 1 cm, v prazno leho presaditi ali pikirati. To delo opraviš prilično 3—4 tedne po posevu.

Presad (pikiranje) se izvrši v razdalji 7 cm vsaka rastlina vsaksébi v širini, 4 cm vsaksébi pa v dolžinski smeri.

Resnici na ljubo moramo navesti, da mnogo gojiteljev to presajanje opušča, ker jim je prezamudno. To pa ni priporočati, kajti pikirana rastlina krepkeje rase, ima boljše korenine in bo ta trud vsled neprimerne lepšega uspevanja na prostem polju bogato poplačan.

Da gre delo pri pikiranju hitreje od rok in da se razdalje rastlin pri pikiranju brez truda označijo, se uporablja za to takozvani marker.

Marker si napraviš, ako vzameš kos lesa v debelosti 4 cm, širokosti 40 cm, ter dolžini enega metra. V ta les se v razdaljah 4 cm izvrtta 24 lukenj ter zabijejo leseni klinci, ki naj iz lesa v dolžini 4—5 cm štrle. Ker je širina deske 40 cm, se napravi takih klincev šest vrst, to je vsaka vrsta 7½ cm vsaksébi. Na gornji plati deske se napravita dva ročaja v svrhu manipulacije.

To pripravo je priporočati, ker je laže mogoče rastline pikirati v enaki razdalji in

baš g. E. Tancig, koji je upravo divnom smjelošću znao napadati glavara Fabianicha in Njemca Luschützkyja. Osobito sa ovim zadnjim imao je često žestoke napadaje.

Gola je laž, da je g. E. Tancig bio član Schulvereina, istina je pa, da je upravo oduševljeno prisustvoval kod svih tamošnjih narodnih svečanosti.

Ja sam češće puta javno priznao i sada s osobitim zadovoljstvom ponovno priznajem, da sam ja tek izza druženja sa mojim kolegama g. Tancigom i Rogličem i pod njihovim uplivom što se kaže zagrizen, ekstremni nacionalista i da onako visoko razvijene nacionalne svijesti u obće nisam vidio ni izdaleka medju mojim zemljacima Hrvatima, kao medju Slovencima i njegova je gospodja uzor Slovenka, koja, premda je znala i druge jezike, nije htjela principijelno govoriti drugačije nego slovenski. Stjepan Vrdoljak u ona doba odbornik Sokola u Volovsko-Opatija in član starešinstva sokol. župe „Vitez“ Volovsko-Opatija.

Ivan Flore kot starosta vseh slovenskih prometnih kontrolorjev, ustanovni član Sokola v Št. Petru na Krasu, družbe sv. Cirila in Metoda, izvršujoči in podporni član vseh slovenskih in mnogih jugoslovanskih narodno-podpornih in narodno-kulturnih društev izjavlja:

G. Egon Tanciga poznam še predno je bil vstopil v železniško službo in sem bil celo desetletje njegov neposredni predstavljenci, ko je imenovan služboval kot uradnik v Opatiji-Mataljah, v Divači in Trstu. Poznam njegovo soprogo, ki je doma iz znane kraške narodne rodbine, njegova otroka, katerim sta roditelja izbrala pristni slovanski imeni, radi katerih sta imela v času persekucij celo sitnosti. Tancig, kakor tudi njegova soproga sta vedno podpirala narodna in naša kulturna društva ter mnogokrat tudi aktivno sodelovala in nikoli nisem mogel opaziti, da bi se pregrešila zoper katerekoli narodne dolžnosti.

Pozivljam vse tiste, ki niso imeli prilike in sreče, pravočasno pobegniti izpod knute samodržcev, ampak so morali ostati doma, pozivljam jih: Kdo more in sme prvi pobrati kamen ter ga zabrusiti v obraz opljuvanemu, ki se proti anonimnosti niti bojevati ne more! Premišljeval sem, od kod ta brezmejna gonja in prišel do žalostnega prepričanja, da ni to narodna, ampak politična gonja, hinc ille lacrimas!

Jednaka je izjava g. Lojzeta Kovačič, višjega revidenta, kateri istotako izjavlja, da

se more tudi število pikiranih rastlin tako ugotoviti.

Preden se prične s pikiranjem, se luknjice v lehi z markerjem označijo in lehe poškopirajo.

Rastlinice naj se ne pulijo, temveč z lopato v večji množini z zemljo dvignejo ter v plitvo posodo polože.

Iz te posode se rastlinice ena za drugo izlahka z zemljo vred ločijo in presade na mesta, ki so bila z markerjem označena.

Namesto z roko, se prijemajo rastlinice z leseno dvoroglatim vilicam podobno pripravo. Držeč v levi roki vilice z rastlino, se z desno roko z lesenim klinecem poglubi vdolbino, označeno z markerjem ter se potem previdno postavi tjakaj tobakova rastlina.

Pikiranje so izvršuje ob lepem vremenu.

Ko je izvršeno, se presad dobro zalije.

Ako se pikira v gorke lehe, kakor so v navadi pri vrtnarjih, tedaj se iste zakrijejo z običajnimi steklenimi pokrovi. Ti pokrovi ostanejo tako nepretrgoma prva dva dneva po pikiranju. Pozneje se leha odkrije in se zakriva le v mrzlih nočeh, ali ob večjem deževju.

V slučaju, da se presad izvrši v gredicah izven stalnih gorkih leh, je priporočati, ako ni drugega, da se po gredicah položi vejevje in čez to vejevje se v mrzlih nočeh vržejo prti starih vreč ali kaka iz slame napravljena odeja ali kaj podobnega.

Sicer si bo pa naš iznajdljivi kmet itak znal pomagati, da varuje tobačno rastlino pred pezebo

pozna g. Tanciga kot tovariša že najmanj 10 let in da je narodno popolnoma neporečen.

Citiramo še samo odstavek iz privatnega pisma nekega prijatelja na g. Tanciga, ki pravi med drugim:

Da Te je ko drugi napao, bilo bi neugodno, ali kada Te napada klerikalac, pod kojim pojmom razumevamo nešto, što je najpokvarenije, najnemoralnije, još austrijsko-rimsko, skot, koji na djubrište spada, to neka Te se ni malo duboko ne dirne.

Mislimo, da te izjave vsakemu poštenemu človeku pač popolnoma zadostujejo.

Jednako lažnjivi so napadi na našega glavarja. Lahko je napadati in obrekovati pod zaščito anonimnosti in poslanske imunitete. Pozivljamo pisca, da se podpiše in da mu moremo dokazati resnico pred sodiščem, dokler pa tega ne stori, ga imenujemo javno lažnjivca in podlega obrekovalca ter s tem končamo.

Dopisi.

Pojasnilo. Z ozirom na razne pritožbe, da imam v mestnem kino na filmih tudi nemške napise, moram pojasniti, da jaz take fillme že dobim, da pa je odstranitev nemških napisov združena z raznimi težkočami, da publika hrvatskih napisov ne razume in da imajo z ozirom na to tudi druga taka in enaka podjetja v Mariboru, Celju in drugod tudi nemške napise, ker dobivamo iz naših podružnic filme v hrvatskih in nemških napisih. Sicer pa tudi mnogo slovenščine nezmožnih obiskuje kino. Kot zaveden Slovenec rad bi ustregel željam večine, moram pa računati z obiskovalci posebno radi tega, ker je podjetje silno in močno pasivno in mi je vsak obiskovalec dobrodošel. Kakor hitro se razmere spremenijo in bom dobival filme s samo slovenskimi napisi, ne bodem več občinstva nadlegoval z nemškimi napisi. Upam, da bodo pritoževalci in občinstvo s tem pojasnilom zadovoljni in bode tudi zanaprej posečali predstave, trudil pa se bom dobiti najboljše in najnovejše filme, da vsestransko ustrezem. Z odličnim spoštovanjem Miško Murko, ravnatelj kina.

Poverjenišvo splošne organizacije vojnih invalidov, vdov in sirot v Ptujju je sprejelo sledeča darila: od g. Riharda grofa Orsicha 80 kg kuhalne in 80 kg polentne moka, od g. dr. Pirkmajerja, okr. glavarstvo 50 kg

Pikiranje je priporočljivo iz več ozirov. Rastline dobijo zadosti prostora za rast in zadosti svetlobe. Korenine se pri pikiranih rastlinah vse drugače učvrstijo in razvijejo, kakor če se pusti rastlina v prvotnih posevnih gredicah.

Pikirane rastline gredo redkokaj v nič, ko se v prazno polje presade, ker so čvrste v koreninah.

Razsad tobakove rastline. Priprava polja.

Ko podraščata tobakova rastlina v lehi, da ima 5—6 peresc v velikosti prilično 8 cm, je godna za razsad na prazno polje.

Polje, ki se odloči za tobakov razsad, se že jeseni globoko zaorje. Namen tega oranja je, uničiti zarod mrčesov, očistiti njivo plevela ter omogočiti, da atmosferski vplivi (zrak in mrazovi) zemljo zrahlajo.

Spomladi, ko se polje osuši, se navozi gnoja, isti raztrosi ter ponovno, a bolj plitvo ob lepem vremenu zaorje ter z brano prevleče. Da ni orati premokre zemlje, je našemu kmetovalcu itak znano.

Neposredno pred saditvijo se polje še enkrat z brano zrahlja ter na ta način tudi plevel zatere.

Hlevski gnoj goveje živine ali ovčji gnoj naj bo, če le mogoče starejši, da na polju takoj učinkuje. Priporočati je v jeseni ali pozimi, ko je največ časa, da se gnoj napelje na kup na njivo ter dobro pohodi, spomladi pa od tam raztrosi.

Kake 4 tedne po presadu in tudi pozneje se priporoča tobakovo polje z zredčeno

sladkorja, kg po 7 K, od g. Alojzija Zorčiča 20 kg ničlarice moke. G. V. Blanke je v prid organizacije daroval več kakor za 150 K papirnatega blaga. Zato izreka poverjeništvu vsem darovalcem najiskrenejšo hvalo. Prosi se za posnemanje dobrodelnikov in zaupanje do poverjeništvu. Obenem se naznanja, da je omenjenc poverjeništvu vrhu teh daril kupilo še 80 kg a 15.50 K bele moke. Vsled tega se cene navedenih predmetov na sledeči način razdele: 1. bela moka 0 10 K, 2. kuhalna po 6 K, 3. polentna po 4 K, sladkor po 8 K kg. Izdajalo se bode v naši pisarni v Ptuj, Prešernova ul. 26 in sicer 21., 22., 23. in 25. marca tl. od 9.—12. ure. Člani in članice, prinesiti morate potrdilo od občinskega urada, koliko oseb morate preživiti in da ste res potrebni. Vrhu tega je dobro s seboj vzeti „Izvid“, Nadpregledalo, smrtovnico itd.

Grozna nesreča. V četrtek 10. t. m. ob 11. uri so šli otroci II. razreda ljudske šole iz „Mladike.“ Na cesti za Sternovim skladiščem je stal tovorni avtomobil „Petovie.“ Nekaj dečkov se je vesilo na avtomobil, naenkrat se začne avto premikati, drugi so odskočili, Miladin Omerzu pa je padel; drugi voz, ki je bil privešen na avto, mu je šel čez noge in trebuh, mu zdrobil noge in povzročil težke notranje poškodbe, vsled katerih je deček po 3 urah izdihnil svojo mlado dušico. Skoro do zadnjega je bil pri zavesti in je tolažil svojega nesrečnega očeta, naj ne joka. Prizadetim starišem naše iskreno sožalje! — Koga zadene krivda na tej nesreči, bo dognala preiskava. Ko bi bil na drugem vozu paznik, bi bil preprečil nesrečo. V mestnem sosvetu se je opetovano izrekla želja, da bi pred železnico pred „Mladiko“ stal policaj, ko otroci gredo iz šole. Nekaj časa je bil, v zadnjem času pa ne več.

Naznanilo! Pripravljalni odbor za dobavo elektrike s sedežem v Ptuj sklicuje tozadevni sestanek v sejni dvorani mestnega magistrata na dan 21. t. m. ob pol 8. uri zvečer, na katerem bode poročal g. ravnatelj D r o s e h l od elektrarne F a l a. K temu sestanku se vabijo vsi meščani in interesente.

Pripravljalni odbor.

Ptujska čitalnica vabi vse svoje člane in prijatelje na prijateljski sestanek danes 18. tm. ob 20. uri v Narodnem domu.

Politične vesti.

Ustavni odsek ni mogel končati razpravo o novi ustavi do določenega roka. Ustavognojnico zalivati. To pospešuje bujno rast sadik.

Naši kmetje zaorjejo njivo navadno tako, da so na 1½ metra širine razori. Ker se razori ne morejo zasaditi, ampak morajo ostati prazni, je svetovati, da se orje v celi ploskvi brez razorov. Na ta način je mogoče celo polje enakomerno s tobakom zasaditi.

Položaj polja.

Najprikladnejše polje za tobak je blizu domovanja.

Gospodar ima to polje pred očmi in je na ta način čuva pred krajo in poškodbo od tuje roke. Tudi so vsi opravki, ki so za časa obdelave in obiranja tobakovih listov, olajšani. Pripomniti je, da se prvi čas po razsadu sadike zaliva, da ne usahnejo. Če je polje oddaljeno in ni vode blizu, je ta poselotežkočen.

Lega tobakovega nasada mora biti solnč na in zavetna.

Pridelek tobaka obstoji v listih, ki so v bujnem razmahu veliki. Ako so hudi vetrovi, se listi poškodujejo ter pridelek poslabša.

Ako ni na razpolago zavetne lege, si razumni kmetovalci tako pomagajo, da ob robu tobakovega polja zasade 1—2 m širok pas s koruso, ki prestreže prvi naval sapa.

Ta pas korusa mora biti oddaljen vsaj en meter od prvih tobačnih rastlin.

tvorna skupščina mu je zato podaljšala rok do 5. aprila t. l.

Upravna razdelitev naše države, ki je bila odgodena v ustavnem odseku, pride sedaj na vrsto. Teško se je strankam zediniti, ker so posamezne zahteve prerazlične. Vendar se vidi, da je pri večini zmagala misel o edinstvi naše države. Celo Radić, ki je zahteval s svojo seljačko stranko za Hrvate samostojno republiko, je uvidel, da je to nezamislivo.

Socialno-gospodarske uredbe se sprejmo tudi v ustavo, ne samo politično-upravne. S tem bo ustrezno veliki večini našega prebivalstva, kteremu je ne samo do političnih pravic, nego večkrat mnogo več za pravično ureditev človeškega dela in zaslužka, od kterega je zavisno naše življenje in zdravje.

Trgovinski minister dr. Kukovec na Angleškem. Povodom industrijskega angleškega veletrga je v imenu naše države šel na Angleško minister dr. Kukovec. Sestal se je tam z zastopniki industrije in trgovine najvažnejših držav, Anglije, Amerike, Francije, Italije. Imel je priliko proučiti industrijski svetovni trg pa tudi razložiti težkoče našega gospodarskega prometa, zlasti z ozirom na razlike v valutah. Spoznal je, kaj škoduje našemu kreditu med svetom. Svet nas pozna premalo z dobre strani. Naši nasprotniki sporočajo med svet naše domače prepire, ki jih se povečavajo in nam s tem izpodkopujejo ugled. Dr. Kukovec je mogel pojasniti tujim zastopnikom naš resnični položaj, kar bo lahko ugodno vplivalo na trgovino.

Shode proti brezverskemu gibanju prireja klerikalna stranka, kteri ne ugaja zlasti takozvani kanceliparagraf in sokolska telovadba po šolah. Naše razsodno ljudstvo, zlasti kdor je bil po svetu, ne more verjeti taki „brezverski nevarnosti.“ Pa tudi duhovniki, celo škofje ne verjamejo vsi tega. Kotorski škof Uccellini je rekel, kakor poročajo listi: „Jaz ne opažam nobenih resnih pojavov, po kterih bi mogel slutiti kako nevarnost. Meni se zdi, da ne bi smeli verski interesi in verski čuti biti monopol katerikoli politične stranke. S tem se veri le škoduje. V vsaki stranki, tudi v socialistični, so lahko dobri katoliki. Zakaj naj bi mi ljudi, ki so slučajno drugega političnega prepričanja kakor mi, podili iz katoliške cerkve?“

Italijani nameravajo v nedeljo 20. t. m. proslaviti priklopitev našega ozemlja k Italiji. Za nas bo to dan narodne žalosti.

Karel Habsburg bi se rad vrnil v Avstrijo. Tako vsaj pravijo avstrijski vsenemci, ki opozarjajo vlado in javnost na močno agitacijo Karlovo za vrnitev.

Protiboljševiška revolucija na Ruskem baje napreduje. Vesti, ki jih čitamo o tej revoluciji, si večkrat nasprotujejo, resnično pa je, da z boljševiško vlado na Ruskem niso zadovoljni, ker zadovoljni ne morejo biti. Saj se vzdržuje samo z nasiljem, za posledico pa ima splošno pomanjkanje in glad.

Spor zaveznikov z Nemčijo se ni poravnal. Zavezniki so zasedli Porenje, hočejo pa še dalje, ako Nemčija ne ugodí mirovnim zahtevam. Nemčija se brani do skrajnega, izpolniti težke mirovne pogoje.

Razno.

Solnčni mrk dne 8. aprila. Dne 8. aprila bo popolen solnčni mrk, ki bo viden po vsej Evropi, zlasti pa na Sedmograškem. Solnčni mrk prične ob 10. popoldne in traja približno 1 uro. Od leta 1867. nismo imeli v Evropi popolnega solnčnega mrka. Ta solnčni mrk pride v Evropo opazovat velika skupina ameriških učenjakov in znanstvenikov.

Težka nesreča na mariborskem železniškem mostu. V nedeljo ob pol 4. uri zjutraj je bila rešilna postaja obveščena, da se je prigodila na premikalnem kolodvoru na pobreski strani Drave težka nesreča. Meštvo rešilne postaje se je odpeljalo takoj s posebno lokomotivo in odgonom na označeno mesto ter našlo tamkaj preudikalnega paznika Alojzija Škola

s pod koleno zdrobljenima nogama ter s težkimi poškodbami na glavi. Prepeljali so ga v bolnico, kjer pa je poškodbam podlegel. Škof je prišel pod lokomotivo, ko je hotel prestopiti tir.

Aretirana nemška agentura. Pri Marenberku je bila v trenutku, ko je prestopila našo mejo, aretirana hčerka v Mariboru stanujočega tajnika protestantske občine Irmgard Weber, ki je imela pri sebi veliko množino razglednic „KeinFuss deutschen Bodens.“ Kakršna je hči, tak je tudi oče, o katerem je znano, da vodi tajno germansko agitacijo po Mariboru.

Glavni kolodvor v Mariboru in predprodaja vozovnic. „Balkan“, d. d. za mednarodne transporte v Mariboru, je prevzela od ravnateljstva južne železnice predprodajo vozovnic za vse proge južne in državne železnice. Vozovnice se prodajajo po normalni ceni. Z ozirom na to, da tujski promet v Mariboru dnevno narašča in da vlada pri postajni blagajni vedno velika gneča, pozdravljamo ta korak novega podjetja, katero je v narodnogospodarskem oziru in v prospeh tujskega prometa velike važnosti.

Draga obleka v Avstriji. Na Dunaju je izbruhnila stavka krojačev, ki zahtevajo visoko zvišanje mezd. Konfekcionarji izjavljajo, da bi v slučaju ugoditve njihovim plačilnim zahtevam stala ena obleka 15.000 do 50.000 K, frak 60.000 do 80.000 K.

Povratek ujetnikov iz Rusije. Dne 10. pr. m. je zapustil angleški parnik „Gujard“ Vladivostok. Na parniku se vrača v domovino 1300 vojnih ujetnikov, med njimi več jugoslov. državljanov.

Usoda generalov. 7. t. m. se je ustrelil v svojem stanovanju v Gradcu vpokojeni general Janez Perathoner. Posledica generalskih pokojnin v Avstriji, ki niso višje kakor zaslužek navadnega cestnega pometaća.

Cene vina po svetu. Na Čehoslovaškem stane hektoliter vina 1750 do 2500 naših kron, na Madžarskem okoli 800 do 900 naših kron, na Francoskem 650 do 900 naših kron. Pri nas v Jugoslaviji: v Zagrebu 1200 do 2500 K, v Sremu 1000 do 2300 K, v Banatu 1200 K, v Dalmaciji 1800 K, na Kranjskem 2000 K, na Štajerskem 2200 K in več. Ni upanja, da bi cene vinu padle.

Nezakonski otroci. Izmed 22.636 l. 1919 v Sloveniji rojenih otrok jih je bilo 3554 rojenih nezakonsko. To pomeni, da se pri nas vsak 6 otrok rodi izven zakona. Kmalu bomo dosegli svetovni rekord v pijančevanju, jetiki in nezakonskih otrokih!

Časi so se spremenili. V nekem hrvatskem kmetskem listu čitamo ženitno ponudbo: „Mladenič, star 28 let, rim. kat., s premoženjem čez milijon kron, bi se priženil k mladenki ali mlajši vdovi, ki ima svoje gospodarstvo.“ — Nekoč smo lahko na prste sešteli milijonarje; danes pa ni nič nenavadnega, ako je kdo milijonar. Še za gospoda se ne smatra in se ženi na kmetijo. Tako so se spremenili časi.

Praktikanti (vajenci) za državno vinarsko in sadjarsko šolo v Mariboru se sprejmejo v najkrajšem času. Pogoji: starost najmanj 16 let, dovršena najmanj ljudska šola, z dobrim uspehom, telesna sposobnost. Prednost imajo kmetski sinovi, ki ostanejo pozneje doma. Praktikanti obiskujejo računski in jezikovni pouk, drugače delajo praktično v vseh panogah šolskega gospodarstva pod strokovnim vodstvom. Za to dobivajo stanovanje in hrano brezplačno ter imajo prednost pri sprejemu za prihodnje šolsko leto 1921/22 kot redni učenci. Prošnje za sprejem praktikantov je poslati ravnateljstvu drž. vinarske in sadjarske šole v Mariboru do 20. marca t. l. s sledečimi prilogami: krstni list, domovnica, zadnje šolsko spričevalo, zdravniško spričevalo in spričevalo o mravnosti. Sprejem ali odklonitev se naznani pismeno.

Polaganje učiteljskih izpitov. Prosveetni svet v Beogradu je v seji 3. tm. sprejel novi načrt pravil o polaganju učiteljskih izpitov. Prvi izpit se položi po izvršenem šolanju na učiteljsku, drugi — praktični — pa po dveh letih prakse v šoli.

Radgonski Nemci že preklinjajo Avstrijo in svojega odrešenika dr. Kamnikarja. Avstrijska uprava je prepovedala uvoz večjih količin vina in sadjevca, tako da morajo Radgončani, ki imajo svoje vinograde in kleti v Jugoslaviji, le v steklenicah nositi svoje vino čez most. Mesto ima nadalje svojo opekarno na naši strani, a avstrijska carina na opeko je tako visoka, da ne morejo Radgončani dobiti niti ene opeke iz lastne opekarnice.

Zahvala.

Vsem onim, ki so ob priliki izgube našega najdražjega sinčka, oziroma bratca

Miladina

izrekli bodisi ustno, bodisi pismeno svoje iskreno sožalje, onim, ki so mu poklonili cvetje, bratom Sokolom in Sokoličem ter vsem, ki so ga spremili k večnemu počitku, njegovim tovarišem in tovarišicam iz ljudske in meščanske šole, ki so mu pod vodstvom gosp. učitelja Majcena v slovo zapeli v srce segajoči žalostinki, ter vsem, ki so na tistem sočustvovali z nami — najiskrenejša, najtoplejša hvala!

Posebno se še zahvaljujemo g. zdravniku dr. Ljudevitu Jenku, gospema finančnega tajnika soprogi Pernetovi ter soprogi odvetnika dr. Fichtenau-a, ki so mu prvi, nad vse ljubeznivo priskočili na pomoč; nadalje gosp. primariju dr. Rebuli za njegov neumorni trud pri težki operaciji in njega blagi gospej soprogi, gosp. dr. Kocmutu, upraviteljsvu javne bolnice in vsem častitim sestram usmiljenkam, ki so mu požrtvovalno in vztrajno lajšali gorje v poslednjih štirih urah njegovega kratkega življenja.

V veliko tolažbo in prijateljsko pomoč v urah največje žalosti nam sta bili ljubeznivi obitelji gosp. prof. dr. Koinika in finančnega tajnika gosp. Perneti ter dobra gospa Kranjčeva in g. geometer Minatti.

Vsi ti nam ostanejo v neizbrisnem, hvaležnem spominu.

Žaljoča rodbina Omerzu.

V PTUJU, dne 17. marca 1921.

Izvanredni občni zbor

Konzumnega društva za ptujski pol. okraj
v PTUJU

se vrši

v PONDELJEK, dne 28. MARCA 1921 ob 10. uri v
zgornji dvorani Narodnega doma v Ptuj

s sledečim dnevnim redom:

1. Volitev načelnikovega namestnika, ker pri zadnjem občnem zboru izvoljeni ni sprejel izvolitve.
2. Slučajnosti.

NAČELSTVO.

Lepo posestvo

pol ure od Ptuja, na glavni cesti se po ceni takoj proda. Naslov pove uprava lista.

GRAMOFON,

skoraj nov, s 25 ploščami, za gostilno primeren, se takoj proda.

Vpraša se v Ptuj pri finančni straži, I. nadstropje.

A VII 446/20

7

Prostovoljna sodna dražba nepremičnin.

Pri kr. okrajnem sodišču v Ptuj, odd. VII se proda na predlog dedičev, v zapuščini po dne 11. nov. 1920 umrli Leopoldini Bratušak na javni dražbi nepremičnina vl. št. 45 k. o. Veliki vrh obstoječa iz hiše št. 42 ter parcel: 78 travnik, 82 gorica, 83 njiva, 177 gorica, 178 travnik, 179 njiva, 180 hosta in sledečo pritlikno: 3 vinski polovnjaki, 1 sod za tropine, 1 sod za jesih, 1 sod za galicijo, 1 škaf, 1 lakonca, 1 lestva, gantari.

Dražba se bo vršila dne 31. marca 1921 pri podpisnem sodišču soba št. 13.

Izključna cena 20.000 K.

Ponudbe pod izključno ceno se ne sprejmejo.

Na posestvu zavarovanim upnikom ostanejo njihove zastavne pravice brez ozira na prodajno ceno.

Dražbeno izkupilo je tekom 14 dni pri sodni položiti.

Dražbene pogoje je mogoče vpogledati pri sodišču med uradnimi urami soba št. 13.

Kr. okrajno sodišče Ptuj, odd. VII.
dne 7. marca 1921.

Kompletno novo pohištvo

in nekaj kuhinjskega dela se po ceni proda. To bi bilo za tacega človeka, kateri se misli poročiti in tudi lahko sobo prevzame. Naslov pove uprava lista.

Dobro kuharico

za 2 osebi išče lekarna Vidmar, Maribor, Glavni trg 20. Mesečna plača 200 K, stanovanje in hrana

Več tisoč cepljenih trt

Trte različne sorte, cepljene na R. P., tudi korenjaki na R. P. in bela šmarnica korenine. Cepljene trte prve vrste komad 4 K, korenjaki komad 2 K in šmarnica komad 150 K proda FRANC HORVAT, trsničar in posestnik, Mostje, p. Juršinec.

Trgovski učenec

s primerno izobrazbo, poštenih staršev se takoj sprejme pri Kraigher Avgustu, trgovina s steklom in porcelanom, Ptuj, Slovenski trg št. 1

Razglas.

Želim vzeti v najem, oziroma tudi na račun dobro idočo gostilno

v mestu ali bližini mesta. Mož, star 31 let, je strokovnjak s strokovno šolsko izobrazbo v kmetijstvu, sadjereji, vinoreji, hmeljarstvu in vrtnarstvu z večletnimi praktičnimi spričevali. Žena, 21 let stara, solidna, dobro vajena gostilniške obrti ter tudi v gospodinjstvu dobro izurjena. Cenj. dopise je poslati na naslov:

Krumpak Ludovik, Zavrč pri Ptuj.

Na drobno.

Na debelo.

Otvoritev nove trgovine v Ptuj!

Naznanjam p. n. občinstvu in trgovcem v mestu in okolici, da sem

v Ptuj, Slovenski trg 1

otvoril nove, vsevrstno založeno

trgovino s steklom, porcelanom in sorodnim blagom

Zagotavljam zmerne cene in solidno postrežbo!

Avgust Kraigher.

Edina slovenska trrdka te vrste v Ptuj.

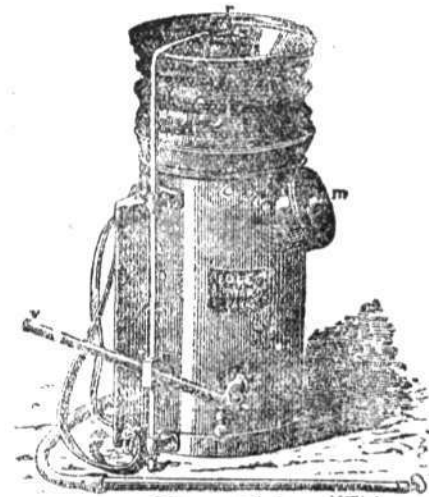
POZOR!

POZOR!

Stara kolesa

v dobrem in slabem stanu, kakor tudi posamezne dele kupuje po najvišjih cenah KONRAD VAJDA, PTUJ, Vošnjakova ulica 11 poleg Narodnega doma.

Za vinogradnike!

Brizgalka

za peronosporo popravi po ceni klepar A. Majcen, Ptuj, Hrvatski trg 1. Tam se dobivajo tudi nove brizgalka.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Ptuj.

Delniška glavica in rezerve okroglo 95,000.000.—

CENTRALA V LJUBLJANI.

Prometno mesto državne razredne loterije.

PODRUŽNICE v Splitu, Celovcu, Sarajevu, Gorici, Celju, Mariboru in v Borovljah.

Obreduje vloge na knjižice in na tekoči račun s 3 $\frac{1}{2}$ % brez odpovedi, proti 3 mesečni odpovedi s 3 $\frac{3}{4}$ % čistih.

Daje trgovske in aprovizacijske kredite. Izvršuje vse bančne transakcije.